

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Економічна теорія»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	D1 Облік і оподаткування
Тип і назва освітньої програми	ОП «Облік і оподаткування»
Курс, семестр	1 курс, 1 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 6, Загальна кількість годин – 180, із яких: 1) для денної форми здобуття освіти: лекцій – 32 год, практичних занять – 28 год, самост. роботи – 120 год; 2) для заочної форми здобуття освіти: лекцій – 4 год, практичних занять – 4 год, самост. роботи – 172 год; Форма семестрового контролю – екзамен
Мова(и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут/ факультет, кафедра	Факультет обліку та фінансів Кафедра фінансів, економічних досліджень і туризму
Контактні дані розробника(ів)	Дорошенко Андрій Петрович, к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму e-mail: andrii.doroshenko@pdau.edu.ua тел. +38 (0532) 56-50-03, сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/doroshenko-andriy-petrovych
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	дисципліни фундаментально-прикладного спрямування повної загальної середньої освіти
Компетентності	<i>загальні (ЗК):</i> ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. <i>спеціальні (фахові) (ФК):</i> СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці. СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.
Програмні результати навчання	ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Роль навчальної дисципліни у формуванні у студентів системи знань і вмінь щодо розвитку соціальних навичок, таких як: комунікативні навички, самоорганізація, критичне мислення, лідерські якості, емоційний інтелект, позитивне мислення, уміння працювати в команді задля успішної самореалізації та досягнень успіхів у майбутній кар'єрі.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Набуття майбутніми фахівцями ґрунтовних економічних знань, формування у них логіки економічного мислення і економічної культури, навчання їх базовим методам пізнання економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Предмет і метод економічної теорії.
Тема 2. Економічні потреби та виробничі ресурси.
Тема 3. Економічна система та місце власності в економіці.
Тема 4. Товарна форма виробництва. Товар і гроші.
Тема 5. Ринок, його сутність і функції. Моделі ринку.
Тема 6. Конкуренція і монополія в ринковій системі.
Тема 7. Економічні агенти ринкової економіки.
Тема 8. Витрати виробництва і прибуток.
Тема 9. Капітал. Галузеві особливості функціонування капіталу.
Тема 10. Закономірності функціонування національної економіки.
Тема 11. Економічний розвиток.
Тема 12. Зайнятість, безробіття та інфляція.
Тема 13. Держава як основний регулятор національної економіки.
Тема 14. Фінансово-кредитна система.
Тема 15. Сутність і структура світового господарства.
Тема 16. Економічні аспекти глобальних проблем.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

- словесні методи (лекція, пояснення, бесіда);
- наочні методи (демонстрування, спостереження, ілюстрування);
- практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною, науковою літературою, нормативно-правовими актами, робота з джерелами в мережі Інтернет);
- методи усного контролю (опитування);
- методи письмового контролю (контрольна робота, екзамен);
- методи самостійної роботи (завдання самостійної роботи);
- методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу і новизни навчального матеріалу; метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти);
- інтерактивні методи навчання (дискусії, дебати, групові обговорення, метод «Займи позицію», круглий стіл);
- комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, елементів дистанційного навчання).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у додатках до Силабусу
Схема нарахування балів з навчальної дисципліни наведена в додатку А.
Шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти наведена в додатку Б.
Шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні підсумкового контролю успішності здобувачів вищої освіти наведена в додатку В.

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	виконання та перескладання здобувачами вищої освіти за всіма формами контролю здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (https://surl.li/naeamt) та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (https://surl.li/vtnwrs).
- щодо академічної доброчесності	здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету (http://surl.li/tecyhx). Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; зазначення посилань на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень тощо; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Процедура розгляду справ щодо порушення норм академічної доброчесності учасниками освітнього процесу здійснюється згідно з Положенням про Комісію з академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету (http://surl.li/wperxc). Спеціальні та локальні нормативно-правові акти з питань забезпечення академічної доброчесності представлено на сторінці Академічна доброчесність ПДАУ (http://surl.li/dvigaf).
- щодо відвідування занять	у відповідності до п. 7.9.11 Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (https://surl.li/naeamt) відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в електронному журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача. Контроль за відвідуванням здобувачами вищої освіти навчальних занять здійснює декан факультету.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	здійснюється у відповідності до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти», Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету (https://surl.li/kyrpgw).
- щодо оскарження результатів оцінювання	оскарження результатів оцінювання здійснюється згідно п. 5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (https://surl.li/vtnwrs).

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Білецька Л. В., Білецький О. В., Савич В. І. Економічна теорія (Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка). Київ : Центр учбової літератури, 2019. 664 с.
2. Економічна теорія: навч. посіб. / Н. М. Каменева, М. В. Косич, О. І. Фролов, О. Ю. Александрова. Харків: УкрДУЗТ, 2019. 163 с.
3. Економічна теорія: навч. посіб. Укл. Колосінська М. І., Белей С. І., Бойда С. В. Чернівці: Чернівець. нац. унів.-т., 2021. 200 с. URL: <http://surl.li/knhjjh>.
4. Економічна теорія: підручник. [Якобчук В. П., Ходаківський Є. І., Литвинчук І. Л., Симоненко Л. І., Довженко В. А., Захаріна О. В., Тищенко С. В., Іванюк О. В., Кравець І. В., Пугачова Н. С.] / за заг. ред. В.П. Якобчук. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. 450 с. URL: [https://knushop.com.ua image/ catalog/lira20230617/pdf/12643.pdf?srsId=AfmBOoqyoCyPJ6-](https://knushop.com.ua/image/catalog/lira20230617/pdf/12643.pdf?srsId=AfmBOoqyoCyPJ6-)

S3th9am4fDMnwet1_edak6pH5k9zRvg9EQ__hCK2p.

5. Економічна теорія : навч. посіб. Укл: М. І. Колосінська, С. І. Белей, С. В. Бойда. Чернівці : Чернівець. нац. унів-т., 2021. 200 с. URL : <https://repository.ldufk.edu.ua/server/api/core/bitstreams/5020fc48-6d8a-4c78-9995-c922d2d7811d/content>.

6. Захарченко О. В., Барановська М. І., Козак Ю. Г., Курмиженко В. В. та ін. Основи економічної теорії : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 264 с.

7. Мацелюх Н. П., Максименко І. А. Історія економіки та економічної думки. Політична економія. Мікроекономіка. Макроекономіка : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 382 с.

8. Мікроекономіка: навч. посіб. / Н. М. Каменева, М. В. Косич, О. Ю. Александрова та ін. Харків: УкрДУЗТ, 2022. 305 с. URL: <http://surl.li/dsobti>.

Допоміжні:

1. Баб'юк М., Руденко О. Правила інстанційної юрисдикції та наслідки їх порушення в цивільному судочинстві. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 5. С. 5 – 10. DOI: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2021.5.01>.

2. Балакін Р. Л. Незалежні фіскальні інституції в державах - членах ЄС: функції та завдання в умовах пандемії COVID-19. *Фінанси України*. 2020. № 12. С. 21 – 42.

3. Бригінець О. О. До питання права спільної власності на землю в Україні. *Економіка. Фінанси. Право*. 2021. № 7. С. 5 – 8.

4. Буряк Є. В., Редько К. Ю., Чорновол А. О., Орленко О. В. Соціально-економічні аспекти сталого розвитку України в умовах війни (євроінтеграційні аспекти). *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. 2022. Вип. 34. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.8.87>.

5. Вавженчук С. До питання класифікації договорів на односторонні та взаємні, відплатні й безвідплатні. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 6. С. 5–10. DOI: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2021.6.01>.

6. Гадзало Я. М., Лузан Ю. Я. Удосконалення державного управління розвитком аграрного сектору економіки та сільських територій України. *Економіка АПК*. 2020. № 11. С. 6 – 18. DOI: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202011006>.

7. Геєць В. М. Реформація для реформ в Україні. *Економіка України*. 2021. № 5. С. 91 – 94.

8. Гладій М. В., Лузан Ю. Я. Аграрні трансформації та селянські господарства в системі продовольчої безпеки України. *Економіка АПК*. 2020. № 5. С. 6 – 21.

9. Гобечія І. Система та класифікація юридичних осіб у сфері надання правничих послуг. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 12. С. 6 – 11. DOI: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.12.01>.

10. Давидова Н. Цивільно-правове регулювання інформаційних відносин saas (Software as a Service). *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 6. С. 16 – 22. DOI: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2021.6.03>.

11. Даниленко А. І. Особливості інвестиційної політики в реальному секторі економіки України. *Фінанси України*. 2021. № 4 (305). С. 24 – 47.

12. Данилишин Б. М., Богдан І. В. Еволюція поглядів на роль політики центрального банку: висновки для України. *Фінанси України*. 2021. № 4. С. 7 – 23.

13. Долгих Я. В. Оцінка та аналіз ефективності виробництва продукції рослинництва в Україні методом ДЕА. *Економіка АПК*. 2020. № 10. С. 22 – 28.

14. Дорогань-Писаренко Л. О., Дорошенко А. П., Скубій В. О. Безробіття в Україні: сутність та основні тенденції. *Приазовський економічний вісник*. 2020. № 2 (19). С. 3 – 8. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/8064>. DOI: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2020-2-1>.

15. Дорошенко А. П. Теоретичні аспекти цінової еластичності попиту. *Приазовський економічний вісник*. 2018. № 2 (07). URL: <http://pev.kpu.zp.ua/vypusk-2-07>, <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1250>.

16. Дорошенко А. П., Дорошенко О. О., Кончаковський Є. О. Валовий внутрішній продукт України: рівень та перспективи зростання. *Причорноморські економічні студії*. 2020. Випуск 52. Частина 1. С. 72 – 77. DOI: <https://doi.org/10.32843/bses.52-10>.

17. Дорошенко А. П., Дорошенко О. О., Криштоп М. О., Ніколаєв Ю. Ю. Стратегічні підходи до забезпечення платоспроможності підприємства. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2025. № 18. URL : <https://econp.com.ua/index.php/journal/article/view/468>.

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15459369>.

18. Дорошенко А. П., Дорошенко О. О., Корнієнко Е. В., Михайлик С. І. Інструменти діагностики банкрутства як основа антикризового управління підприємством. *Актуальні проблеми сталого розвитку*. 2025. № 2. Том 2. С. 151-160. URL : <https://journals.csr.com.ua/index.php/sustainability/article/view/64/63>. DOI: 10.60022/2(2)-17S.

19. Дорошенко А. П., Дорошенко О. О., Петіченко О. В., Оніщенко С. В. Адаптаційні стратегії підвищення ефективності підприємства в умовах економічних загроз. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 11. URL : <https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/504/509>. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15491124>.

20. Дорошенко А. П., Дорошенко О. О., Телятник В. В. Вплив системи оподаткування на фінансові результати діяльності підприємства. *Ефективна економіка*. 2023. № 11. URL : <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/2531/2567>.

21. Дорошенко А. П., Єгорова О. В., Дорошенко О. О. Сучасні особливості інфляції в Україні та методи її стримування. *Ефективна економіка*. 2020. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7761>, <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/7813>. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.4.50.

22. Дробязко А. О. Асиметричний вплив грошових потоків між реальним і банківським секторами на монетарне регулювання в контексті національної безпеки. *Фінанси України*. 2020. Т. 11. С. 56 – 75.

23. Єгорова О. В., Дорошенко А. П., Кононенко Ж. А. Фактори розвитку фінансової кризи аграрних підприємств. *ModernEconomics*. 2020. № 20. С. 99 – 104. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/7845>. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V20\(2020\)-16](https://doi.org/10.31521/modecon.V20(2020)-16).

24. Іваницька О. М. Фінансово-інституційні механізми забезпечення реалізації антикорупційної політики. *Фінанси України*. 2020. № 12 (301). С. 7 – 20.

25. Капаєва Л. М., Рудич А. І., Дорошенко А. П. Трансформація концептуальної основи та системи «зелених» фінансів для забезпечення реалізації цілей: сталого розвитку. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2025. Том 10. № 1. С. 237-241. URL : <http://ujae.org.ua/transformatsiya-kontseptualnoyi-osnovy-ta-systemy-zelenyh-finansiv-dlya-zabezpechennya-realizatsiyi-tsiley-stalogo-rozvytku/>.

26. Кмитюк Т. Л., Шабелян М. Я. Аналіз та прогнозування рівня бідності в Україні. *Ефективна економіка*. 2024. № 8. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/4499>. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.8.87>.

27. Козицька Г. В., Лазнева О. І. Криптовалюта в умовах цифрової трансформації економіки. *Ефективна економіка*. 2024. № 5. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/3774>. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.5.39>.

28. Кудлаєнко С. В., Осовська Г. В., Чорна Л. О., Волківська А. М., Савчук Б. В. Підвищення якості продукції яка чинник зростання конкурентоздатності, підвищення рівня й якості життя населення та забезпечення економічної, соціальної і екологічної безпеки. *Ефективна економіка*. 2024. № 7. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/4204>. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.7.28>.

29. Кудряшов В. П. Фінансове забезпечення критичної інфраструктури. *Фінанси України : наук.-теорет. та інформ.-практ. журнал*. 2021. № 5. С. 111 – 128. DOI: <https://doi.org/10.33763/finukr2021.05.111>.

30. Кузнецова Т. В., Банар О. В., Понедільчук Т. В., Кузнецов Є. С. Методологія досліджень у галузі бізнес-аналізу, економіки та менеджменту. *Ефективна економіка*. 2024. № 6. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/3987>. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.6.6>.

31. Кузьома В. В. Домінанти забезпечення продовольчої безпеки за умов сталого розвитку. *Ефективна економіка*. 2024. № 8. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/4463>. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.8.51>.

32. Лепех С. Сторони споживчого договору фінансового лізингу. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 6. С. 34 – 38. DOI: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2021.6.06>.

33. Ливч В. Методологія комплексної оцінки бюджетування ЦСР в Україні. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/byudzhetuвання-tsilley-staloho-rozvytku-vklyuchaye-metodolohiyu-ta-zvit-iz-byudzhetuвання-tssr>.

34. Ліпський Ю. В. Генезис концепцій суспільного відтворення та його економічних відносин. *Ефективна економіка*. 2024. № 8. URL:

<https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/4465>. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.8.53>.

35. Макаренко М. І., Семененко Т. О., Петрушенко Ю. М. Макроекономіка : підручник. 2-ге вид., переробл. Суми : Сумський державний університет, 2021. 307 с.

36. Макіяні Д. Запровадження солідарної відповідальності в конкурентному праві України як шлях до підвищення ефективного правового регулювання у сфері захисту економічної конкуренції. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 5. С. 17 – 21.

37. Мартин О. М. Мікроекономіка: теорія, тести, задачі. Частина І: навч. посіб. Львів : ЛДУ БЖД, 2021. 271 с.

38. Перепьолкіна О. О., Шевчик Б. М., Ковтун О. І. Економічна теорія : навч. посіб. 2-ге вид. перероб. і допов. Львів : Вид-во ЛТЕУ, 2025. 352 с.

39. Петрук О. М., Трусова Н. В., Защипас С. М. Ефективність інфляційного таргетування в Україні. *Ефективна економіка*. 2024. № 8. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/4436>. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.8.24>.

40. Подольський М. Р., Брик Д. В. Наукові підходи для досягнення цілей сталого розвитку України. *Modalități conceptuale de dezvoltare a științei modern: zbirnik naukovih praciь ЛОГОΣ*. 2020. Vol. 5. P. 52 – 55. DOI 10.36074/20.11.2020.v5.15.

41. Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року: Постанова КМУ від 03.03.2021 р. № 179. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npras/pro-zatverdzhennya-nacionalnoyi-eko-a179>.

42. Про Цілі сталого розвитку України на період 2030 року : Указ Президента України від 30.09.2019 р. № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>.

43. Руда М. В., Мазурик М. М. Співпраця України та ЄС у сфері сталого розвитку: огляд перспектив. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. 2021. № 3 (1). С. 204 – 211. URL: http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2021/jun/23805/menedzhment_121-206-213.pdf.

44. Ткач О. В. Дослідження інфляційних процесів в Україні. *Ефективна економіка*. 2024. № 8. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/3808>. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.5.73>.

45. Томілін О., Дорошенко А., Зоря С., Тютюнник Ю., Краснікова О., Бражник Л., (2025). Інструментарії моделювання та прогнозування агротехнічних факторів у органічному землеробстві. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2025. Vol. 3 (62). PP. 175–195. DOI: 10.55643/fcaptr.3.62.2025.4710. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/4710/4371>.

46. Томілін О. О., Дорошенко А. П., Безкровний О. В. Джерела фінансового забезпечення в організації кредитного процесу сектору економіки. *Економічний простір*. 2025. №. 198. С. 130–136. URL : <https://economic-prostir.com.ua/article/198-dzherela-finansovogo-zabezpechennya-v-organizacziyi-kredytnogo-proczesu-sektoru-ekonomiky/>.

47. Чіп Л. О. Макроекономічна кон'юнктура аграрного ринку в умовах економічної нестабільності. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. Том 31 (70). № 4, частина 1. Київ, 2020. С. 74 – 78. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/9892>.

48. Чіп Л. О. Перспективи макроекономічного розвитку аграрного сектору. *Причорноморські економічні студії*. Одеса, 2020. Випуск 50 (1). С. 68– 72. URL: http://bses.in.ua/journals/2020/51_2020/13.pdf.

49. Ignatyuk A., Khumarova N., Vitrenko A., Kuzmenko O., Koptieva H., Doroshenko A. Substantiation of the Choice Diversification Strategy for Ensuring the Safety of the Enterprise Activity. *International Journal of Recent Technology and Engineering (IJRTE)*. ISSN: 2277 – 3878. Volume 8. Issue 4. November 2019. DOI: 10.35940/ijrte.D9531.118419.

50. Khumarova N., Doroshenko A., Ukhanova I., Matiuk T., Kopytko V., Poluiaktova O. The Impact of International Labour Migration on the Socio-Economic Development of the Region. *International Journal of Management*. 2020. 11 (5). pp.618 – 630. URL: <http://www.iaeme.com/IJM/issues.asp?JType=IJM&VType=11&IType=5>.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL : <http://rada.gov.ua>.

2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

3. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу. URL : <https://www.fiu.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL : [http:// www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua).
5. Офіційний сайт Міністерства Фінансів України. URL : <http://www.minfin.gov.ua>.

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму
протокол від 01 вересня 2025 року № 1

Додаток А.1
Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
Денна форма здобуття освіти

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування	виконання завдань самостійної роботи (науково-дослідницькі завдання) ¹	контрольна робота ²	екзамен	
Тема 1. Предмет і метод економічної теорії	3				3
Тема 2. Економічні потреби та виробничі ресурси	3				3
Тема 3. Економічна система та місце власності в економіці	3				3
Тема 4. Товарна форма виробництва. Товар і гроші	3				3
Тема 5. Ринок, його сутність і функції. Моделі ринку	3				3
Тема 6. Конкуренція і монополія в ринковій системі	3				3
Тема 7. Економічні агенти ринкової економіки	3				3
Тема 8. Витрати виробництва і прибуток	3				3
Тема 9. Капітал. Галузеві особливості функціонування капіталу	3				3
Тема 10. Закономірності функціонування національної економіки	3				3
Тема 11. Економічний розвиток	3				3
Тема 12. Зайнятість, безробіття та інфляція	3				3
Тема 13. Держава як основний регулятор національної економіки	3				3
Тема 14. Фінансово-кредитна система	3				3
Тема 15. Сутність і структура світового господарства	-				-
Тема 16. Економічні аспекти глобальних проблем	-				-
Виконання науково-дослідницького завдання (теми 1-4)	-	5			5
Виконання науково-дослідницького завдання (теми 5-9)	-	5			5
Виконання науково-дослідницького завдання (теми 10-16)	-	5			5
Контрольна робота (теми 1-4)	-	-	8		8
Контрольна робота (теми 5-9)	-	-	7		7
Контрольна робота (теми 10-16)	-	-	8		8
Всього	42	15	23	-	80
Екзамен	-	-	-	20	20
Разом	42	15	23	20	100

¹ протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують завдання самостійної роботи (науково-дослідницькі завдання – в кількості 3 од.) в розрізі тем 1-4; 5-9; 10-16 навчальної дисципліни (за кожне завдання отримуючи максимум 5 балів), при цьому бали виставляються окремими позиціями наприкінці семестру;

² протягом семестру передбачено написання трьох контрольних робіт по темах 1-4 (максимум 8 балів); по темах 5-9 (максимум 7 балів); по темах 10-16 (максимум 8 балів) навчальної дисципліни, при цьому бали виставляються окремими позиціями наприкінці семестру.

Додаток А.2
Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
Заочна форма здобуття освіти

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування	виконання завдань самостійної роботи (науково-дослідницькі завдання) ¹	контрольна робота ²	екзамен	
Тема 1. Предмет і метод економічної теорії	-				-
Тема 2. Економічні потреби та виробничі ресурси	-				-
Тема 3. Економічна система та місце власності в економіці	-				-
Тема 4. Товарна форма виробництва. Товар і гроші	8				8
Тема 5. Ринок, його сутність і функції. Моделі ринку	-				-
Тема 6. Конкуренція і монополія в ринковій системі	-				-
Тема 7. Економічні агенти ринкової економіки	-				-
Тема 8. Витрати виробництва і прибуток	8				8
Тема 9. Капітал. Галузеві особливості функціонування капіталу	-				-
Тема 10. Закономірності функціонування національної економіки	-				-
Тема 11. Економічний розвиток	-				-
Тема 12. Зайнятість, безробіття та інфляція	-				-
Тема 13. Держава як основний регулятор національної економіки	-				-
Тема 14. Фінансово-кредитна система	-				-
Тема 15. Сутність і структура світового господарства	-				-
Тема 16. Економічні аспекти глобальних проблем	-				-
Виконання науково-дослідницького завдання (теми 1-8)	-	7			7
Виконання науково-дослідницького завдання (теми 9-16)	-	7			7
Виконання індивідуалізованого завдання для заочної форми навчання (контрольна робота)	-	-	50		50
Всього	16	14	50	-	80
Екзамен	-	-	-	20	20
Разом	16	14	50	20	100

¹ протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують завдання самостійної роботи (науково-дослідницькі завдання – в кількості 2 од.) в розрізі тем 1-8; 9-16 навчальної дисципліни (за кожне завдання отримуючи максимум 7 балів), при цьому бали виставляються окремими позиціями наприкінці семестру;

² протягом семестру передбачено виконання індивідуалізованого завдання (контрольна робота, що містить 5 теоретичних питань) (максимум 50 балів), при цьому бали виставляються окремою позицією наприкінці семестру.

Додаток Б.1
Шкала та критерії оцінювання (для денної форми здобуття освіти)
опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	здобувач вищої освіти отримує за відповідь на теоретичне питання у випадку повного та чіткого його розкриття, що свідчить про високий рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональні зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; про високий рівень володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів.
2	здобувач вищої освіти отримує за відповідь на теоретичне питання у випадку наявності окремих недоліків чи неточностей у відповіді на теоретичне питання, що свідчить про достатній рівень знань та розуміння економічних категорій, законів та про достатній рівень володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів.
1	здобувач вищої освіти отримує за відповідь на теоретичне питання у випадку наявності суттєвих недоліків у відповіді чи фрагментарному розкритті теоретичного питання, що свідчить про наявність фрагментарного рівня знань основних економічних категорій та законів.
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

виконання завдань самостійної роботи (науково-дослідницькі завдання)

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	здобувач вищої освіти отримує за виконане науково-дослідне завдання та його захист у випадку повного висвітлення теми дослідження, його захисту та надання повних чітких відповідей на питання викладача, що свідчить про високий рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональні зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; про високий рівень володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів.
4	здобувач вищої освіти отримує за виконане науково-дослідне завдання та його захист у випадку повного висвітлення теми дослідження, його захисту та надання нечітких відповідей на питання викладача, що свідчить про достатній рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональні зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; достатній рівень володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів.
3	здобувач вищої освіти отримує за виконане науково-дослідне завдання та його захист у випадку нечіткого висвітлення теми дослідження, його захисту та надання неповних відповідей на питання викладача, що свідчить про середній рівень знань економічних категорій та законів, а також середній рівень володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів.
2	здобувач вищої освіти отримує за виконане науково-дослідне завдання та його захист у випадку неповного висвітлення теми дослідження, що свідчить про базовий рівень знань економічних категорій та законів.
1	здобувач вищої освіти отримує за виконане науково-дослідне завдання у випадку фрагментарного висвітлення теми дослідження, відсутність захисту, що свідчить про низький рівень знань економічних категорій та законів.

0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформлених виконаних науково-дослідницьких завдань, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
----------	--

контрольна робота

(КР теми 1 – 4 питання 1 та 2, КР теми 5 – 9 питання 1, КР теми 10 – 16 питання 1 та 2)

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	здобувач вищої освіти отримує за відповідь на теоретичне питання у випадку надання повної чіткої відповіді, що свідчить про високий рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональні зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; про високий рівень володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів.
2	здобувач вищої освіти отримує за відповідь на теоретичне питання у випадку надання неповної відповіді, що свідчить про достатній рівень знань та розуміння економічних категорій, законів та про достатній рівень володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів.
1	здобувач вищої освіти отримує за відповідь на теоретичне питання у випадку надання фрагментарної відповіді, що свідчить про низький рівень знання економічних категорій, законів.
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності наданої відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

контрольна робота

(КР теми 1 – 4 питання 3 та 2, КР теми 5 – 9 питання 2 і 3, КР теми 10 – 16 питання 3)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	здобувач вищої освіти отримує за відповідь на теоретичне питання у випадку надання повної чіткої відповіді, що свідчить про високий рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональні зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; про високий рівень володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів..
1	здобувач вищої освіти отримує за відповідь на теоретичне питання у випадку надання неповної відповіді, що свідчить про достатній рівень знань економічних категорій, законів та про достатній рівень володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів.
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності наданої відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Додаток Б.2
Шкала та критерії оцінювання (для заочної форми здобуття освіти)
опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
7-8	здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання повної чіткої відповіді, що свідчить про високий рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональні зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; про високий рівень володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів
4-6	здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання неповної відповіді, що свідчить про достатній рівень знань та розуміння економічних категорій, законів та про достатній рівень володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів.
1-3	здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання фрагментарної відповіді, що свідчить про низький рівень знання економічних категорій, законів.
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

виконання завдань самостійної роботи (науково-дослідницькі завдання)

Кількість балів	Критерії оцінювання
7	здобувач вищої освіти отримує за виконане науково-дослідне завдання та його захист у випадку повного висвітлення теми дослідження, його захисту та надання повних чітких відповідей на питання викладача, що свідчить про високий рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональні зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; високий рівень володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів.
6	здобувач вищої освіти отримує за виконане науково-дослідне завдання та його захист у випадку повного висвітлення теми дослідження, його захисту та надання нечітких відповідей на питання викладача, що свідчить про достатній рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональні зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; достатній рівень володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів.
5	здобувач вищої освіти отримує за виконане науково-дослідне завдання та його захист у випадку нечіткого висвітлення теми дослідження, його захисту та надання неповних відповідей на питання викладача, що свідчить про середній рівень знань та розуміння економічних категорій та законів, а також середній рівень володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів.
3-4	здобувач вищої освіти отримує за виконане науково-дослідне завдання та його захист у випадку неповного висвітлення теми дослідження, що свідчить про базовий рівень знань економічних категорій та законів.
1-2	здобувач вищої освіти отримує за виконане науково-дослідне завдання у випадку фрагментарного висвітлення теми дослідження, відсутність захисту, що свідчить про низький рівень знань економічних категорій та законів.
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформлених виконаних науково-дослідницьких завдань, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

контрольної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
5 теоретичних питань, оцінюється в розрізі окремих питань	
10	здобувач вищої освіти отримує за відповідь на теоретичне питання у випадку надання повної чіткої відповіді, що свідчить про високий рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональні зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів.
7-9	здобувач вищої освіти отримує за відповідь на теоретичне питання у випадку надання нечіткої відповіді, що свідчить про достатній рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів.
4-6	здобувач вищої освіти отримує за відповідь на теоретичне питання у випадку надання неповної відповіді, що свідчить про базовий рівень знань та розуміння економічних категорій, законів.
1-3	здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання неповної відповіді з помилками, що свідчить про фрагментарні знання економічних категорій та законів.
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Додаток В

Шкала та критерії оцінювання Екзамену (4 теоретичних питання)

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку повного та чіткого його розкриття, що свідчить про високий рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональні зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; про високий рівень володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів.
3-4	здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку наявності окремих недоліків чи неточностей у відповіді на теоретичне питання, що свідчить про достатній рівень володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів.
2	здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку наявності суттєвих недоліків у відповіді на теоретичне питання, що свідчить про базовий рівень знань економічних категорій та законів.
1	здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку фрагментарного розкриття теоретичного питання, що свідчить про фрагментарні знання економічних категорій та законів.
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.